

Ukratko o glavnim zahtevima PUŽS Direktive

ECRAN radionica u Srbiji
Beograd, 3. 6. 2015

This Project is funded by the European Union

Project implemented by Human Dynamics Consortium

PUŽS Direktiva 85/337/EE

- Predstavlja jednog od najvažnijih međunarodnih standarda za sprovođenje PUŽS.
- Na snazi od 1985. godine – izmene i dopune 1997., 2003., 2009. ... i 2014. godine.
 - *Za zemlje kandidatkinje je jedan od uslova za ulazak u EU.*
- Ostali važni međunarodni dokumenti:
 - *Habitats Directive 92/43/EEC*
 - *ESPOO Convention*

This Project is funded by the European Union

Project implemented by Human Dynamics Consortium

Glavni principi PUŽS

Ekološka politika EU temelji na:

- ✓ načelu opreznosti,
- ✓ načelu preventivnog delovanja,
- ✓ načelu da se šteta nanescena životnoj sredini popravljia pre svega na samom izvoru,
- ✓ načelu da zagađivač plaća.

Države mogu uvesti stroža pravila za zaštitu životnu sredinu nego što su propisana EU zakonodavstvom i direktivama!

This Project is funded by the European Union

Project implemented by Human Dynamics Consortium

Glavni principi PUŽS

- ✓ **Učinci na životnu sredinu se moraju uzeti u obzir u najranijoj mogućoj fazi** u svim postupcima/procesima tehničkog planiranja i donošenja odluka.
- ✓ **Odobrenje za sprovođenje** projekta, za javne i privatne projekte koji bi mogli imati značajne učinke na životnu sredinu , trebalo bi izdati **tek nakon što se provede PUŽS**.
- ✓ PUŽS se mora sprovesti **na temelju odgovarajućih informacija** koje je dao nositelj projekta i koje mogu dopuniti vlasti ili javnost.

This Project is funded by the European Union

Project implemented by Human Dynamics Consortium

Zašto PUŽS?

PUŽS se vrši kako bi se:

- ✓ zaštitila životna sredina i zdravlje ljudi,
- ✓ doprinelo ka boljim uslovima za život,
- ✓ osigurao biodiverzitet (opstanak staništa i vrsti),
- ✓ zaštitili reproduktivni kapacitet ekosistema i osiguralo održivo korišćenje prirodnih resursa.

This Project is funded by the European Union

Project implemented by Human Dynamics Consortium

Što sve uključuje PUŽS?

PUŽS **utvrđuje, opisuje i procenjuje** na odgovarajući način, u svetlu svakog pojedinog slučaja, **direktne i indirektne učinke projekta na sledeće elemente:**

- ✓ ljudska bića, faunu i floru,
- ✓ zemljište, vodu, vazduh, klimu i krajolik,
- ✓ materijalnu imovinu i kulturno nasleđe,
- ✓ interakciju između gore navedenih faktora.

This Project is funded by the European Union

Project implemented by Human Dynamics Consortium

Područje primene PUŽS

PUŽS Direktiva određuje primenu SPUŽS za:

- ✓ izvođenje građevinskih radova ili ostalih instalacija ili sastava,
- ✓ ostale zahvate u prirodnom okruženju i krajoliku, uključujući i one koji uključuju vađenje mineralnih resursa.

PUŽS je za projekte navedene u Prilogu I. obavezna.

Za projekte koji su navedeni u Prilogu II. države članice određuju podležu li PUŽS:

- ✓ pojedinačnim ispitivanjem,
- ✓ pragovima ili kriterijima koje utvrđuje država (*moraju se uzeti u obzir relevantni kriterijumi odabira iz Priloga III*).

This Project is funded by the European Union

Project implemented by Human Dynamics Consortium

Informacije o projektu

- Nositelj projekta mora instituciji nadležnoj za PUŽS **dostaviti najmanje sledeće informacije o projektu:**
 - ✓ opis projekta (informacije o mestu, nacrtu i veličini projekta),
 - ✓ opis predviđenih mera izbegavanja, smanjenja i po mogućnosti ispravljanja značajnih štetnih učinaka,
 - ✓ podatke potrebne za utvrđivanje i procenu glavnih učinaka koje bi projekt mogao imati na životnu sredinu;
 - ✓ pregled glavnih alternativnih rešenja koja je nositelj projekta proučio s naznakom najvažnijih razloga njegovog odabira, uzimajući u obzir učinke na životnu sredinu,
 - ✓ Ne-tehnički sažetak informacija iz prethodnih točaka.

This Project is funded by the European Union

Project implemented by Human Dynamics Consortium

Konsultacije sa nadležnim institucijama

- Institucija nadležna za PUŽS **mora sprovesti konsultacije** s nosiocem projekta i ostalim nadležnim institucijama na osnovu:
 - ✓ informacija o projektu,
 - ✓ zahteva nosilaca projekta za odobrenja sprovođenja projekta.
- Nadležne institucije **moraju učiniti sve relevantne informacije dostupne nosiocu projekta**.
- Nadležne institucije **daju mišljenje o informacijama** koje je predložio nosilac projekta kao i o zahtevu za odobrenje sprovođenja projekta.

This Project is funded by the European Union

Project implemented by Human Dynamics Consortium

Ko je to javnost?

- **„Javnost“** predstavlja jedna ili nekoliko fizičkih ili pravnih osoba te, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom ili praksom, njihova udruženja, organizacije ili skupine.
- **„Zainteresovana javnost“** je javnost na koju projekti utiču ili na koju će verovatno uticati ili ima interes u postupcima donošenja odluka.

... Za potrebe ove definicije, **se za nevladine organizacije koje promovišu zaštitu životne sredine i koje ispunjavaju bilo koje zahteve u skladu s nacionalnim pravom smatra da imaju interes! ...**

This Project is funded by the European Union

Project implemented by Human Dynamics Consortium

Konsultacije sa javnošću

Javnost se, **u što ranijoj fazi postupaka donošenja odluka**, obaveštava o sledećim podacima:

- ✓ zahtevu za odobrenje sprovođenja projekta,
- ✓ činjenici da projekt podleže (prekograničnom) postupku PUŽS,
- ✓ pojedinostima o nadležnim institucijama koja su odgovorna za donošenje odluke / od kojih se mogu dobiti relevantne informacije / kojima se mogu (u određenom vremenskom okviru) uputiti primedbe,
- ✓ o vrsti mogućih odluka ili, ako postoji, nacrtu odluke,
- ✓ o vremenu, mestu i načinu kako će sve relevantne informacije biti dostupne i o postupcima sudelovanja javnosti.

This Project is funded by the European Union

Project implemented by Human Dynamics Consortium

Konsultacije sa javnošću

Zainteresovanoj javnosti se daju na raspolaganje sledeće informacije:

- ✓ informacije o projektu,
- ✓ glavni izveštaji i saveti izdani nadležnim institucijama u trenutku kada se zainteresovana javnost obaveštava,
- ✓ ostale informacije koje su važne za odluku

Zainteresovana javnost mora dobiti pravovremene i efikasne mogućnosti sudelovanja
(informisanje/komentarisanje/davanje predloga)
u postupku donošenja odluka!

This Project is funded by the European Union

Project implemented by Human Dynamics Consortium

Prekogranične konsultacije

Se sprovode samo u slučaju značajnih prekograničnih uticaja na prostor druge države (na osnovu zaključaka države koja sprovodi projekt ili na osnovu molbe države na koju projekt utiče):

- 1) Država koja sprovodi projekt pošalje:
 - opis projekta, zajedno sa svim dostupnim informacijama o njegovom mogućem prekograničnom učinku,
 - informacije o vrsti moguće odluke.
- 2) Država na koju projekt utiče se u razumnom roku izjasni, da li hoće učestvovati u daljim postupcima.

This Project is funded by the European Union

Project implemented by Human Dynamics Consortium

Prekogranične konsultacije

Se sprovode samo u slučaju značajnih prekograničnih uticaja na prostor druge države (na osnovu zaključaka države koja sprovodi projekt ili na osnovu molbe države na koju projekt utiče):

- 3) Država koja sprovodi projekt, nadležnim institucijama za životnu sredinu i javnosti države na koju SPP utiče, osigurava pravovremeno i efikasno javno učešće.
- 4) Obe države se konsultuju (mogući prekogranični učinci projekta, predviđene mere smanjenja ili uklanjanja učinaka, itd.) te dogovaraju razuman „proceduralni/tehnički“ i „vremenski“ okvir prekograničnih konsultacija.

This Project is funded by the European Union

Project implemented by Human Dynamics Consortium

Donošenje odluka

Ishodi svih navedenih konsultacija
(nadležne institucije/ zainteresovana javnost/druge zemlje)
moraju se uzeti u obzir u postupku dobijanja odobrenja
za sprovođenje projekta!

This Project is funded by the European Union

Project implemented by Human Dynamics Consortium

Osporavanje donesenih odluka

Država, skladno odgovarajućem nacionalnom pravnom sastavu, **članovima zainteresovane javnosti**:

- koji imaju dovoljan interes ili alternativno
- koji tvrde da im je povređeno pravo

... **omogući pristup postupku preispitivanja pred sudom ili nekim drugim nezavisnim i nepristrasnim nadležnim organom** radi osporavanja materijalne ili procesne zakonitosti odluka, radnji ili propusta odredba koje se odnose na sudelovanje javnosti.

Države određuju u kojoj je fazi moguće osporavanje odluka, radnji ili propusta.

This Project is funded by the European Union

Project implemented by Human Dynamics Consortium

Prenos Direktive u nacionalno zakonodavstvo

Države mogu preneti Direktivu u nacionalno zakonodavstvo na sledeće načine:

- ✓ Integracija u već postojeće postupke izdavanja dozvola za sprovođenje projekata.
- ✓ Integracija u druge adekvatne postupke.
- ✓ Integracija u postupke kreirane samo za potrebu implementacije ove Direktive.

This Project is funded by the European Union

Project implemented by Human Dynamics Consortium

Rezultati i izazovi primene PUŽS u Evropi

ECRAN radionica u Srbiji

Beograd, 3. 6. 2015

This Project is funded by the European Union

Project implemented by Human Dynamics Consortium

Rezultati primene PUŽS u Evropi

- PUŽS **je prepoznata kao standardni alat i vodi do promena projekata:**
 - Dizajniranje novih varijantnih rešenja i uslova za sprovođenje.
 - Definišu se kriterijumi zaštite životne sredine pri odabiru projektnih rešenja/tehnologija.
- PUŽS **pruža efikasne prilike za sudelovanje javnosti.**
- PUŽS **je poboljšala pripremu projekata:**
 - PUŽS je skrenula pažnju na neka pitanja vezana za životnu sredinu, zdravlje i ojačala potražnju za „zelenim/čistijim projektima”.
 - Investitori više obraćaju pažnju, kako bi izbegli kritike tokom postupka PUO i ubrzali proces prihvatanja projekta.

This Project is funded by the European Union

Project implemented by Human Dynamics Consortium

Ključni izazovi PUŽS u srednjoj Evropi

- **Još uvijek postojeća dilema vezana za nivo obrade planova/projekata za vreme SPUŽS/PUŽS.**
- Preopširna obrada i loš fokus PUŽS na ključne teme.
- Zaključci i ocene ne baziraju na konkretnim podacima.
- **Prenošenje odgovornosti za donošenje odluke o prihvatljivosti zahvata sa SPUŽS na PUŽS nivo – u PUŽS puno manje mesta za „prave alternative”.**
- **Pristrani zaključci i ocene – uticaj lobija na konačne odluke.**
- Izbegavanje adekvatne komunikacije s javnošću i loše/kasno uključivanje učesnika.
- Često formalni/birokratski pristup ka konačnoj oceni kvalitete PUŽS.

This Project is funded by the European Union

Project implemented by Human Dynamics Consortium

